

gazeta RAWICKA

Przedszkole nr 6 w Rawiczu świętowało otwarcie w nowej siedzibie. Oficjalna uroczystość odbyła się w przypadającym 20 września Ogólnopolskim Dniu Przedszkolaka. W roku szkolnym 2024/2025 uruchomiono 9 oddziałów dla 225 dzieci.
str. 7

ISSN 1425-9007

BEZPŁATNY INFORMATOR URZĘDU MIEJSKIEGO GMINY RAWICZ

NR 10/2024 (ROK XXXI)

TO NOWA WIZYTÓWKA RAWICZA

WJAZD OD STRONY MASŁOWA ZACHWYCA DZIĘKI MURALOWI

AKTUALNE INFORMACJE Z URZĘDU: www.rawicz.pl

ROWERZYŚCI I PIESI BĘDĄ ZADOWOLENI. NA ŚCIEŻCE DO SARNOWY BĘDZIE JAŚNIEJ

Rozpoczęła się budowa oświetlenia ścieżki pieszo-rowerowej pomiędzy Sarnową a Rawiczem. Na blisko dwukilometrowym odcinku stanie 30 słupów oświetleniowych. W rezultacie piesi i rowerzyści będą bezpiecznie poruszać się ścieżką po zmroku.

Inwestycja obejmuje montaż 1,7 km linii kablowej oświetlenia ulicznego,

30 słupów oświetleniowych, 30 wysięgników oraz 30 opraw ze źródłem światła LED o mocy maksymalnej 40W z fabrycznie ustawioną redukcją mocy. Zgodnie z założeniami do godz. 23:00 i od godz. 5:00 moc oświetlenia będzie wynosiła 100%. Po godz. 23:00 zmniejszy się do 70%, a po godz. 1:00 do 50%. Budowa zgodnie z planem ma zakończyć się jeszcze w 2024 roku. /cib

Drodzy mieszkańcy, podajemy przydatne formy kontaktu z naszym urzędem:

- telefoniczny: 65 616 49 80
- mailowy: umg@rawicz.eu

- Pomożemy w załatwieniu Twojej sprawy
- Przeprowadzimy przez trudne procedury
- Zaproponujemy dobre rozwiązania
- Przekażemy istotne informacje

Pracownicy Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz są dostępni

- w poniedziałki i środy od godz. 8.00 do 16.00,
- wtorki, czwartki i piątki od godz. 8.00 do 14.00.

Pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich wychodzą również naprzeciw mieszkańcom całego powiatu ubiegającym się o dowód osobisty (nowy lub wymiana starego), którzy z ważnych przyczyn nie mogą dotrzeć do urzędu (obłożnie chorzy, osoby z niepełnosprawnością). W takich sytuacjach prosimy o kontakt telefoniczny: 500 776 417.

Zachęcamy również do korzystania z adresu ePUAP: /umgrawicz/SkrytkaESP. Założenie konta oraz korzystanie z ePUAP jest bezpłatne. Przez ePUAP można np. złożyć wniosek o dowód osobisty, uzyskać odpis aktu stanu cywilnego, zgłosić urodzenie dziecka, przekazać do urzędu dokumenty w danej sprawie.

OGŁOSZENIE

O DRUGIM USTNYM PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

BURMISTRZ GMINY RAWICZ informuje, że na elektronicznej tablicy ogłoszeń (eto-online.pl/Rawicz) w siedzibie Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego 21 oraz na stronie internetowej Urzędu: <http://bip.rawicz.pl/artykuly/786/przetargi-nieruchomosci> zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o zorganizowanym drugim ustnym przetargu nieograniczonym **na sprzedaż prawa własności niezabudowanej nieruchomości położonej w Rawiczu w rejonie ul. Młyńskiej o powierzchni 0.1658 ha, zapisanej w księdze wieczystej Nr PO1R/00028408/7 na rzecz Gminy Rawicz, oznaczonej w operacie ewidencyjnym jako działka gruntu nr 469/3.**

Cena wywoławcza nieruchomości stanowi kwotę 274 000 zł.

Warunkiem niezbędnym uczestniczenia przez osoby fizyczne i prawne w ogłoszonym przetargu jest uiszczenie wadium (w pieniądzu) w wysokości 10% ceny wywoławczej nieruchomości, tj. kwoty 27 400,00 zł w terminie do dnia 14 listopada 2024 r. na rachunek bankowy Urzędu podany w ogłoszeniu.

Przetarg odbędzie się w dniu 19 listopada 2024 r. o godz. 11:00 w budynku Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz (ul. Marsz. J. Piłsudskiego 21, wejście główne, I piętro, pok. nr 102 – sala sesyjna). Szczegółowych informacji odnośnie przedmiotu przetargu można uzyskać w Urzędzie Miejskim Gminy Rawicz (pokój nr 117) lub telefonicznie pod nr 65-616-49-84, wew. 440.

Majster dla Seniora

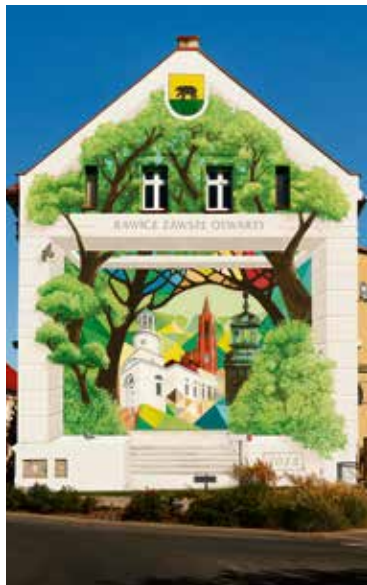
Program jest adresowany do osób w wieku 65+, zamieszkujących na terenie gminy Rawicz, samotnie prowadzących gospodarstwo domowe, lub z drugą osobą, która jest w wieku 60+ kobieta i 65+ mężczyzna.

Szczegółowe informacje udzielane są podczas dyżurów
w **Punkcie Aktywnego Seniora**
ul. Ignacego Buszy 5

Punkt
Wsparcia
Seniora
Dm. Biedzi

VINCI PONOWNIE W RAWICZU

Osoby, które wjeżdżają do Rawicza od strony Masłowa, nie mogą oderwać wzroku od muralu, który powstał na ścianie kamienicy znajdującej się przy ul. Piłsudskiego i Podmiejskiej. Dzieło artysty o pseudonimie VINCI MALUJE nie tylko budzi zachwyt ze względu na dodanie kolorytu tej części miasta, ale jest stworzone za pomocą antysmogowych farb.

To już kolejny mural, który zdobi ulicę Piłsudskiego w Rawiczu. Pierwszy powstał na ścianie przy budynku rawi-

ckiego urzędu. Przedstawia on rawicki ratusz z perspektywy dziurki od klucza.

Teraz artysta poszedł o krok dalej i wyeksponował trzy rawickie wieże, które są charakterystycznymi punktami panoramy Rawicza. Wyłaniają się one z kolorowych witraży symbolizujących bogactwo architektoniczne i kulturowe miasta. Perspektywa zastosowana w projekcie nadaje efekt głębi, zapraszając widza do „wejścia” w tętniącą życiem przestrzeń miasta.

– To nowa wizytówka, która zachęca do podróży po

Rawiczu. Jest ona widoczna nie tylko dla pieszych i kierowców, ale również dla osób podróżujących koleją na trasie Poznań-Wrocław. Mural jest również uzupełnieniem w procesie poprawy estetyki tej części miasta, która obecnie staje się nową zagospodarowaną przestrzenią. W okolicy powstało przedszkole i miejsca parkingowe, budujemy żłobek oraz miejski park. Kiedy zakończymy wszystkie prace, mieszkańcy będą mogli korzystać z wielu udogodnień, które oferuje ta część Rawicza – ko-

mentuje burmistrz miasta Grzegorz Kubik.

Autorem projektu i wykonawcą jest Piotr Topczyłko z Elku - Vinci maluje. Projekt został zrealizowany dzięki pozyskanemu przez Gminę Rawicz dofinansowaniu w wysokości 15 tys. zł z Wielkopolskiego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Całkowity koszt projektu to 19,3 tys. zł. Partnerami projektu byli wspólnota mieszkańców kamienicy przy Piłsudskiego 51 oraz Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu. /cib

NA REALIZACJĘ TEJ INWESTYCJI CZEKA WIELE RODZIN. MURY ŻŁOBKA PNAĆ SIĘ W GÓRĘ

W drugim kwartale 2025 roku ma zakończyć się budowa gminnego żłobka. – To dla nas ważny projekt. Nowy żłobek spełni trzy główne cele. Pierwszy to powrót rodziców do aktywności zawodowej. Drugi to płynne przejście dzieci ze żłobka do przedszkola, które jest tuż obok. Trzeci to nowoczesne i komfortowe warunki dla najmłodszych mieszkańców – tak budowę

żłobka ocenia burmistrz Rawicza, Grzegorz Kubik, który 1 października oficjalnie wmurował w ścianę obiektu akt erekcyjny.

Żłobek pozwoli na zapewnienie opieki nad 55 dziećmi w czterech oddziałach. Obiekt zostanie w pełni wyposażony, a oprócz sal dydaktycznych przewidziano pomieszczenia biurowe, zaplecze kuchenne, pomieszczenie pielęgniarki,

pokój dla matki z dzieckiem czy wózkarnię. Z każdej sali będzie wyjście na zadaszoną werandę. Przy budynku znajdzie się również plac zabaw z urządzeniami dostosowanymi do wieku użytkowników. Teren żłobka zostanie ogrodzony, a wokół nasadzona zostanie zielen. Gmina Rawicz na inwestycję pozyskała 3,9 mln zł rządowych środków.

We wrześniu 2024 roku do użytku zostało oddane przedszkole, które mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie żłobka. Obecnie trwają prace związane z budową kolejnego miejskiego parku, który powstaje przy alejce prowadzącej z ul. Piłsudskiego do dworca PKP.

Do dyspozycji mieszkańców będzie tężnia solankowa, ścieżki edukacyjne czy plac zabaw.

/cib

1 października w mury żłobka została uroczystie wmurowana tuba z aktem erekcyjnym. Podpisy pod dokumentem złożyli władze Gminy Rawicz, pracownicy Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz zaangażowani w projekt, przedstawiciel wykonawcy, kierownik budowy i inspektor nadzoru. Odcisk dłoni na akcie pozostawił też mały mieszkaniec gminy Rawicz – Juliusz Downar Zapolski. Zgodnie ze zwyczajem w tubie umieszczono też zdjęcia terenu z czasu przed rozpoczęciem budowy, plan żłobka, wydanie „Gazety Rawickiej” z opisem inwestycji i pieniądze. W zamurowaniu tuby pomagali też rodzice i przedstawiciele Lokalnego Klubu Rodzinnego.

NOWE BOISKO OFICJALNIE OTWARTE

Przy Szkole Podstawowej nr 4 powstało nowe boisko do piłki nożnej. Jest ono pokryte sztuczną trawą. Dookoła obiektu zostało zainstalowane oświetlenie oraz ogrodzenie z siatki i piłkochwyty. Gmina Rawicz wykonała inwestycję dzięki pozyskaniu środków z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Sportowa Polska.

Uroczyste otwarcie boiska odbyło się 18 października z udziałem zaproszonych gości i społeczności szkolnej. Nowy obiekt przetestowali uczniowie gminnych szkół w ramach zorganizowanego turnieju piłki nożnej oraz samorządowcy, którzy tym razem spotkali się na murawie w meczu Gmina Rawicz vs. Powiat Rawicki.

/red

TRADYCJE KULTUROWE HAZÓW/CHAZÓW NA KRAJOWEJ LIŚCIE NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 sierpnia „tradycje kulturowe Hazów / Chazów” zostały wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. To ogromny sukces mieszkańców mikroregionu, depozytariuszy kultury, lokalnych animatorów oraz wszystkich osób zaangażowanych w działania na rzecz zachowania i popularyzacji unikatowego folkloru Hazów.

Na Krajowej Liście Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, którą prowadzi Narodowy Instytut Dziedzictwa, znajdują się obecnie 103 wpisy, w tym słynne szopkarstwo krakowskie, „barbórka”

górnoląskich i wałbrzyskich górników, polskie plecionkarstwo, tradycje flisackie na Dunajcu w Pieninach, hafciarstwo kaszubskie. Wielkopolską reprezentują m.in. dudziarze (wpis tradycji dudziarskich w 2017 r.), snutka golińska, tradycje kulturowe Biskupizny, Bambrów poznańskich, Bukówca Górnego, a od tego roku również Hazów (Chazów).

Złożenie wniosku o wpis „tradycji kulturowych Hazów / Chazów” poprzedziły wielomiesięczne przygotowania, konsultacje społeczne, a także działania mające na celu szerszą promocję lokalnych zjawisk kulturowych, takich, jak wielkopostne widowisko „palenia żuru”, wiosenne „pochody smolorzy”, potańcówki,

dożynki czy umiejętność tworzenia haftu hazackiego. Ważnym aspektem jest przekaz międzypokoleniowy elementów dziedzictwa, np. poprzez naukę tradycyjnego tańca, gry na instrumentach, gwary, promowanie produktów regionalnych czy udział mieszkańców, w tym dzieci w widowiskach obrzędowych.

Kluczowe znaczenie ma też współdziałanie lokalnej społeczności, która utożsamia się z kulturą ludową przodków. Wniosek o wpis „tradycji kulturowych Hazów / Chazów” złożyła grupa nieformalna reprezentująca wszystkich obecnych mieszkańców „Hazów centralnych”, czyli okolic Zielonej Wsi (gmina Rawicz), a także „Chazów późnych” (okolice Chojna, Kubeczek, gmina Pakosław) – dlatego w tytule wpisu zostały zaakcentowane dwa regionalne warianty pisowni. W jej skład weszli przedstawiciele: Stowarzyszenia Zespołu Regionalnego „Wisieloki”, Regionalnego Zespołu „Chojnioki” - Stowarzyszenia „Co sie to porobi”, Fundacji Dudziarz.eu oraz Stowarzyszenia „Hazy Razem Możemy Więcej”. Wsparcie merytoryczne zapewniło Muzeum Ziemi Rawickiej, które sprawuje patronat instytucjonalny nad wpisem.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Hanna Wróblewska, podkreśliła, że „wpis przyczyni się do promocji niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz

zwiększenia świadomości ogółu społeczeństwa na temat wagi tradycji i przekazu międzypokoleniowego”.

/MZR

CERTYFIKAT DLA RAWICKIEGO PUNKTU IT

27 września przedstawiciele punktu Informacji Turystycznej i Kulturalnej przy Muzeum Ziemi Rawickiej mieli możliwość uczestniczyć w obchodach Światowego Dnia Turystyki, który każdego roku jest okazją do spotkań osób z branży i reprezentantów sektora turystycznego województwa wielkopolskiego.

Tym razem Regionalne Obchody ŚDT, zorganizowane przez Urząd Marszałkowski

Województwa Wielkopolskiego, odbyły się w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Chalinie, który położony jest na terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego - jednego z najpiękniejszych rejonów Wielkopolski. Znajdują się tam wydmy, tereny Puszczy Noteckiej, dolina Warty i Kraina Stu Jezior.

Podczas części oficjalnej ŚDP zostały wręczone nagrody i wyróżnienia w Konkursie na Najlepszy Produkt Turystyczny Wielkopolski, na

groda dla nowego produktu turystycznego oraz prestiżowy tytuł Złotego Produktu Turystycznego Wielkopolski. Rozstrzygnięto także Konkurs Fotograficzny o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Co dwa lata, także w trakcie świąt, wielkopolskie punkty informacji turystycznej otrzymują certyfikaty Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. W skład sieci IT w Wielkopolsce wchodzi 19 certyfikowanych obiektów,

między innymi rawicki. W ramach tegorocznej certyfikacji podmiotów informacji turystycznej punkt Informacji Turystycznej i Kulturalnej przy Muzeum Ziemi Rawickiej uzyskał trzy gwiazdki w czterostopniowej skali. Wysoki wynik w tym najważniejszym sprawdzianie to powód do radości całego zespołu, ale także deklaracja odpowiedniej jakości standardu obsługi turystów.

/MZR

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA SAMORZĄDÓW RAWICZ-ATTENDORN CZAS NA MŁODZIEŻ

Partnerstwo polsko – niemieckie, mimo odległości, rozwija się na wielu płaszczyznach. Kontakty i współpraca międzynarodowa zapewniają nie tylko możliwości wymiany doświadczeń, ale przede wszystkim angażują do wspólnych inicjatyw. W ramach partnerstwa zbudowano m.in. „Mosty Przyjaźni”, które łączą Rawicz i Attendorn, motywują do dalszej współpracy, do budowania relacji oraz nauki języków. W ramach partnerstwa uczniowie rawickich szkół oraz ich opiekunowie wybrali się w dniach 3-5 października do zaprzyjaźnionego miasta w Niemczech.

W wizycie uczestniczyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 6 im. Janusz Korczaka w Sierakowie wraz z nauczycielką j. niemieckiego Martą Bilik, uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego w Rawiczu wraz z nauczycielem Dariuszem Flaszą oraz przedstawiciele Młodzieżowej Rady Gminy Rawicz, którym towarzyszyła opiekunka rady - Adrianna Kaczmarek. Program wizyty wraz z autorskimi warsztatami opracowała Halina Böhm – nauczycielka języka polskiego w Hantschule Attendorn.

Dla uczestników warsztatów przewidziana była językowa rozgrzewka, czyli 3-minutowe konwersacje,

pomagające wzajemnie się poznać. Tego samego dnia w programie znalazły się m.in. warsztaty językowe pod hasłem „Mehrsprachigkeit - Brücke zur besseren Verständigung in Europa” (tłum. „Wielojęzyczność - most do lepszego porozumienia w Europie”). Uczestnicy, podzieleni na zespoły z Rawicza i Attendorn, pracowali nad zadaniami związanymi z tym tematem. Każdy zespół mógł się zaprezentować przed burmistrzem miasta partnerskiego - Christianem Pospisichem.

Drugiego dnia zorganizowano warsztaty kulinarne, podczas których na stole pojawiły się polskie naleśniki,

niemieckie sałatki ziemniaczane, hiszpańskie tapas oraz włoskie spaghetti bolognese. Rezultaty zaangażowania uczniów docenili degustatorzy, którzy najszybciej sięgnęli po polskie naleśniki. Wszystkie potrawy były smaczne. Wieczorem Młodzieżowe Centrum Attendorn zamieniło się w dyskotekę, a rawiccy uczniowie wspólnie z niemieckimi rówieśnikami mieli okazję zatańczyć popularną „belgijkę”, co spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem gospodarzy.

Trzeci dzień był równie bogaty w atrakcje. Uczniowie z Attendorn wcielili się w przewodników, oprowadzając swoich polskich kolegów po mieście. Odwiedzili również Punkt Informacji Turystycznej, gdzie znaleźli m.in. półkę z rawi-

ckimi souvenirami. Dotarli również do Info Tastic Attendorn, gdzie każdy miał szansę spróbować swoich sił w lotach dzięki okularom VR oraz przy pracy w studiu dźwiękowym. Poznali również robota NAO. Był to czas spędzony na eksplorowaniu, doświadczaniu i dobrej zabawie.

Zwieńczeniem kilkudniowej wizyty było podsumowanie działań w obecności burmistrza Attendorn, nauczycieli oraz rodzin goszczących naszych uczniów.

Dwujęzyczność uczestników jest fundamentem dotychczas prowadzonej współpracy i przynosi wiele korzyści na różnych poziomach, od poznawczego po społeczne i zawodowe.

Warsztaty językowe, kulinarne, liczne dyskusje oraz wachlarz niezliczonych atrakcji i czas spędzony razem przyczyniły się do zbudowania więzi między młodymi ludźmi z obu krajów. Spotkanie w Attendorn pozostawiło wspomnienia, do których z radością młodzież i ich opiekunowie będą powracać. Delegacja młodzieży z Rawicza wróciła do Polski z bagażem wspaniałych wrażeń, nowych przyjaźni, wielkich planów i nowych pomysłów na przyszłość, natomiast ich koledzy z Attendorn już nie mogą się doczekać ponownej wizyty w Rawiczu.

/red

PRZEDSZKOLE NR 6 W RAWICZU ŚWIĘTOWAŁO OTWARCIE W NOWEJ SIEDZIBIE

2 września Przedszkole nr 6 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Rawiczu zmieniło swoją siedzibę z ulicy Mikołajewicza 23 na ul. Lecha i Marii Kaczyńskich 2. To właśnie tutaj z inicjatywy Gminy Rawicz i dzięki finansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych zostało wybudowane od podstaw nowe przedszkole.

Dzięki zastosowaniu innowacyjnych technologii budowlanych już w niespełna rok od uzyskania pozwolenia na budowę możemy cieszyć się nowatorskim obiektem o wysokich parametrach efektywności energetycznej i cieplnej, z infrastrukturą techniczną i wyposażeniem najnowszej generacji. Przedszkole jest docelowo zaplanowane na 12 oddziałów. W roku szkolnym 2024/2025 uruchomiono 9 oddziałów dla 225 dzieci.

W pierwszym dniu działalności dzieci zostały powitane przez dyrektora Agnieszkę Płóciennik oraz „rawickiego niedźwiadka”, z którym każdy przedszkolak mógł przybić „piatkę” oraz zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Rozdawano również upominki. Jako pierwszy próg nowego przedszkola przekroczyła Anastazja Abramowicz.

Oficjalna uroczystość otwarcia przedszkola w nowej siedzibie z udziałem zaproszonych gości odbyła się 20 września (Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka). Dzieci zaprezentowały się w przepięknej części artystycznej. Uroczystość była też okazją do podziękowania wszystkim zaangażowanym w przygotowanie i realizację tej ważnej inwestycji. Nie zabrakło też tak znaczących momentów jak poświęcenie obiektu, przecięcie wstęgi i pokrojenie okolicznościowego tortu. Burmistrz Gminy Rawicz przekazał też na ręce dzieci i pracowników przedszkola symboliczny klucz do drzwi. Życzeniom, prezentom, podziękowaniom i uśmiechom nie było końca.

/WESS

GMINNY DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

14 października w sali widowiskowej domu kultury w Rawiczu odbył się Gminny Dzień Edukacji Narodowej. Podczas uroczystości – już po raz czwarty – uczniowie gminnych szkół otrzymali Stypendia Burmistrza Gminy Rawicz „Talenty Rawicza”, a na ręce rodziców złożono listy gratulacyjne. Stypendia w kwocie 1.200 zł przyznano w czterech kategoriach:

– tytuł laureata olimpiad interdyscyplinarnych, przedmiotowych, z przedmiotów dodatkowych i olimpiad tematycznych - 1 stypendium, – najwyższa średnia w szkole z zewnętrznego egzaminu ós-

moklasisty, liczona łącznie ze wszystkich przedmiotów (co najmniej 90%) - 2 stypendia, – bardzo dobre wyniki w nauce i średnia ocen, która wynosi co najmniej 5,90 dla klas IV-VI, co najmniej 5,70 dla klas VII-VIII - 31 stypendiów, – najwyższa średnia arytmetyczna ocen spośród wszystkich uczniów klas IV-VIII w szkole na koniec roku szkolnego, nie niższa niż 5,0 - 2 stypendia.

Nagrody Burmistrza Gminy Rawicz za osiągnięcia w pracy

dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej otrzymało 19 nauczycieli gminnych przedszkoli, szkół i zespołów szkolno-przedszkolnych oraz 8 dyrektorów. Podczas uroczystości wyróżniono też nauczycieli i dyrektorów nagrodzonych nagrodą Wielkopolskiego Kuratora Oświaty oraz odznaczonych: Brązowym Krzyżem Zasługi, Medalami za Długoletnią Służbę i Medalami Komisji Edukacji Narodowej. W części artystycznej uczestnicy uroczystości wysłuchali utworów w wykonaniu kwartetu smyczkowego oraz obejrzeni pokaz malowania światłem, sięgający do legendy o herbie Rawicza. /WESS

STYPENDYŚCI 2024

Franciszek Kupczyk	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Rawiczu
Mateusz Dudarewicz	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Rawiczu
Antonina Suchanecka	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Rawiczu
Wiktoria Józwiak	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Rawiczu
Kacper Biskup	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Rawiczu
Tobiasz Sierleja	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Rawiczu
Patryk Cymerlik	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Rawiczu
Aleksandra Anna Kukawka	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Rawiczu
Magdalena Maria Zakrzewska	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Oskar Karol Górniak	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Marcelina Olejniczak	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Kornelia Krysińska	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Franciszek Dolata	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Julia Puchała	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Julia Maria Grześkowiak	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Antonina Klefas	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Nikodem Smentek	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu
Lena Elżbieta Siecla	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Rawiczu
Stanisław Fibich	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Rawiczu
Zuzanna Lorek	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Blanka Szkiełka	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Zofia Łakoma	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Gabriela Tomczak	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Leila Al-Makhlafi	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Szymon Karol Szymański	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Barbara Kret	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Amelia Jurdeczka	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Nina Markowska	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Zofia Kret	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Urszula Kret	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Andrzej Jankowiak	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Rawiczu
Stanisław Ziółkowski	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie
Katarzyna Domaniecka	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie
Marcelina Hodura	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie
Antonina Nowak	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zielonej Wsi
Nikola Leciejewska	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Słupi Kapitulnej

OWEJ

URODZINY PRZEDSZKOLA NR 5 „POD GRZYBKIEM” 40 LAT MINĘŁO... JAK JEDEN DZIEŃ

W piątkowe popołudnie, 11 października, Przedszkole nr 5 „Pod Grzybkiem” w Rawiczu świętowało okrągłe, 40. urodziny. W dokumentach Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz zachowało się takie wspomnienie o jego otwarciu: „Dzień 01.09.1984 r. był wielkim świętem dla rodziców, ich dzieci oraz dla całego personelu przedszkola (...) Nowo powstały obiekt wyróżniał się w środowisku ciekawą architekturą. Mieszkańcy Osiedla Westerplatte spontanicznie nazwali to przedszkole „Grzybek”, a nazwa ta pozostała do chwili obecnej”.

Od tamtej pory minęło 40 lat. Był to powód do radości, dumy i kolejnego wielkiego święta dla całej społeczności przedszkola. Wiele się przez te lata zmieniło. Wiele pracowników odeszło na zasłużoną emeryturę. Kilka pokoleń małych rawiczian, wychowanych w tejże placówce, już dorosło i kształtuje teraz swoją pracę i życiem naszą lokalną społeczność.

W 2005 r. Rada Miejska Gminy Rawicz formalnie nadała Przedszkolu nr 5 w Rawiczu nazwę „Pod Grzybkiem”. W 2017 r. Przedszkole zyskało nowoczesną siedzibę. Tym samym warunki do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych uległy znaczącej poprawie. Umożliwiło to rozwój przedszkola, zwiększenie liczby oddziałów i ich wyspe-

cializowanie odpowiednio do potrzeb dzieci. Rozszerzeniu uległa oferta zajęć i zakres specjalistycznego wsparcia.

Mimo upływu czasu, niezmiennie pozostały wartości, na których opiera się koncepcja pracy przedszkola. Niezmienna pozostaje też misja tego miejsca, którą jest dbałość o bezpieczeństwo dzieci, ich wszechstronny rozwój, odkrywanie zainteresowań i uzdolnień dziecka, akceptacja indywidualności, troska o dobre, szczęśliwe i uśmiechnięte dzieciństwo oraz domową i rodzinną atmosferę. To właśnie są cechy czynią Przedszkole nr 5 „Pod Grzybkiem” w Rawiczu miejscem o wyjątkowym znaczeniu dla lokalnej społeczności.

Obecnie funkcję dyrektora pełni Monika Jurkowska. Na uroczystości obecne były dwie poprzednie panie dyrektor: Bożena Kobusińska i Elżbieta Sołtysiak.

Z okazji uroczystości przygotowano wystawę zdjęć, film o przedszkolu i piękny wiersz, w którym zachowano wspomnienia wszystkich ważnych dla placówki wydarzeń i priorytetów w obecnej pracy. Przedszkolaki zaprezentowały swoje umiejętności wokalne i taneczne, wkładając w występy całe swoje serce. Aplauz zgromadzonych gości wzburzył szczególnie pokaz mody w wykonaniu dzieci – stylizacje były dopracowane w najdrobniejszych szczegółach.

Na placu przedszkolnym została też wkopana kapsuła

czasu, a w niej życzenia i listy gratulacyjne złożone z okazji 40-lecia. Kapsuła zostanie wykopana za kolejne 10 lat. Wszystkie dzieci i goście uroczystości wspólnie odśpiewali gromkie *Sto lat*, a w niebo poleciały kolorowe balony. Nie zabrakło też urodzinowego tortu, życzeń i prezentów.

/WESS

„CZĄSTKI CZASU” – SENTYMENTALNY PROJEKT FOTOGRAFICZNY

28 września w Muzeum Ziemi Rawickiej odbył się wernisaż wystawy pt. *Cząstki czasu* Ireneusza Kaźmierczaka. Projekt fotograficzny, poświęcony twórczości dawnego fotografa z gminy Pakosław, zrealizowany został przy współpracy autora z Dorotą Piechowicz – mieszkanką Pomocna, oraz Muzeum Ziemi Rawickiej.

Wystawę prezentowaną w muzealnej galerii poświęcono albumowi, który powstał z zapomnianych klisz Antoniego Małeckiego – pochodzącego z Osieka fotografa amatora, który w latach 50. i 60. XX wieku utrzymywał na zdjęciach wizerunki sąsiadów, mieszkańców okolicz-

nych wsi. Inicjator projektu – Ireneusz Kaźmierczak odnalazł na strychu w domu dziadków zbiór negatywów, a po kilkudziesięciu latach stworzył z nich album. Jako doświadczony i ceniony fotodokumentalista miał świadomość wartości znaleziska, potraktował klisze z należytą uwagą, poświęcił wiele godzin na odzyskanie obrazów uwiecznionych przez fotografa z Osieka. Zebrano także informacje o samym Małeckim – cenne wspomnienia córki, pani Ireny, były istotnym fundamentem całego przedsięwzięcia. Najważniejszym celem projektu jednakże była sentymentalna podróż w czasie – odzyskanie krewnych, bliskich,

sąsiadów czy znajomych budynków na eksponowanych zdjęciach przez osoby współcześnie żyjące. Wiele zdjęć wciąż czeka na identyfikację. Kolejnym etapem projektu będzie wystawa w gminie Pakosław - rodzinnych stronach Antoniego Małeckiego. Projekt „Cząstki czasu” został wyróżniony w Konkursie „Poznańska Nagroda Fotograficzna”.

/MZR

SOBOTA
NIEDZIELA
7-8
GRUDNIA

ZAPRASZAMY WYSTAWCÓW NA

Rawicki Jarmark

Bożonarodzeniowy

zainteresowanych prosimy o wypełnienie formularza znajdującego się na stronie www.dk.rawicz.pl w zakładce jarmarki

RAWICKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
ZAPRASZA NA
SPOTKANIE Z CYKLU

UMÓWIENI NA WIECZÓR

„SZTUKA WYRAZU”

W PROGRAMIE:

- 17:30 Spotkanie autorskie z Ewą Pruchnik
- 19:00 Wykład o malarstwie i literaturze z Małgorzatą Walkowiak
- 20:00 Kino „Twój Vincent”
- Wyraź Siebie – punkt wymiany poezji
- Kreatorzy 3D – sztuka tworzenia długopisem 3D
- Gry planszowe
- Okulary VR
- Teleskop
- Bilard Room

18+

15 listopada 2024
17:30 – 22:00

Szarych Szeregów 3
Rawicz

WSTĘP BEZPŁATNY
OBOWIĄZUJĄ WEJŚCIÓWKI

X NOC BIBLIOTEK Z RAWICKĄ BIBLIOTEKĄ PUBLICZNĄ

11 października Multibiblioteka w Rawiczu po raz kolejny otworzyła swoje drzwi dla miłośników książek i kultury, organizując niezwykle wydarzenie w ramach Nocy Bibliotek. Mieszkańcy Rawicza mieli okazję spędzić ten wieczór w wyjątkowej atmosferze pełnej odkryć i twórczej zabawy. Hasłem X edycji była „Moc Bibliotek”.

Spotkanie z Michałem Zawadką: Chcę być kimś!

- najważniejszy człowiek świata

Celem spotkania było wzmocnienie kondycji psychicznej młodych ludzi, wspieranie w pokonywaniu barier i budowaniu poczucia własnej wartości. Smętarz literacki, czyli podchody grozy w bibliotece, inspirowane były powieściami grozy i horrorami, to zabawa dla młodzieży i nie tylko. Uczestnicy i uczestniczki musieli wykonać 5 makabrycznych zadań, żeby wyjść „cało” z biblioteki. Czekwały na nich między innymi mroczne pieśni, twórczość Edgara Alana Poego, gabinet osobliwości i pracownia doktora Frankenstein. Wszyscy wspięli się na wyżyny swojej kreatywności i z powodzeniem zakończyli wszystkie zadania.

W Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności czekało wiele ekspozycji i zadań, które angażowały uczestników w różnorodne aktywności. Każdy mógł sprawdzić swoje umiejętności i rozwinąć kreatywność, co spotkało się z dużym zainteresowaniem. Majsternia natomiast była miejscem, gdzie uczestnicy mogli wspólnie pracować nad zestawami konstrukcyjnymi. Wiele rodzin z dziećmi

z entuzjazmem brało udział w budowaniu i rozwiązywaniu wyzwań, co sprzyjało integracji i wspólnemu spędzaniu czasu.

W ramach Nocy Bibliotek zorganizowano też wyjątkowe „silent disco”, które okazało się jednym z najpopularniejszych punktów programu. To niezwykle wydarzenie, które trwało aż do 3 w nocy, przyciągnęło młodzież spragnioną dobrej zabawy i muzyki. Uczestnicy otrzymali kolorowe słuchawki, które pozwalały im na dostosowanie dźwięku do własnych preferencji. Atmosfera była niesamowita – można było zobaczyć, jak różne grupy tańczą do różnych rytmów, a wszystko to w otoczeniu kolorowych świateł. Była to nie tylko świetna zabawa, ale również doskonały sposób na integrację młodzieży. Dzięki możliwości wyboru muzyki, każdy mógł bawić się w swoim stylu. Uczestnicy cieszyli się z możliwości wspólnego tańca, jednocześnie mając swobodę wyboru repertuaru.

Od godz. 19:00 trwał emocjonujący turniej FIFA na konsoli PS5 prowadzony przez Młodzieżową Radę Gminy Rawicz. W turnieju udział wzięło 32 uczestników. Nagrodzono 3 osoby.

Na ostatnim piętrze biblioteki mieścił się prawdziwy raj dla miłośników gier planszowych. Można było skorzystać z sali bilardowej oraz po raz pierwszy z gry w piłkarzyki. Nocne granie w gry planszowe w Strefie Aktywności Lokalnej cieszyło się dużym powodzeniem.

Na drugim piętrze biblioteki w quizie dla dzieci wzięło udział 27 osób, które otrzymały jako nagrodę ciekawe Mystery Boxy.

Rozstrzygnięcie konkursu literackiego „Magiczna moc w noc”

Na konkurs wpłynęło łącznie 98 prac, z czego 3 zostały odrzucone ze względu na niezgodność z regulaminem. Nagrodzeni:

w kategorii Młodzież szkół podstawowych:

I miejsce: Emilia Rybarczyk - 11 lat

I wyróżnienie: Katarzyna Domaniecka - 14 lat

II wyróżnienie: Julia Hałas - 12 lat

w kategorii Młodzież szkół średnich:

I miejsce: Martyna Wybraniec - 15 lat

I wyróżnienie: Michał Sworowski - 17 lat

w kategorii Dorośli:

I miejsce: Maciej Ciembroniewicz - 47 lat

I wyróżnienie: Natalia Kostrzewa - 25 lat

II wyróżnienie: Michał Walasek - 28 lat

Gwiazdą wieczoru była znana i lubiana dziennikarka oraz pisarka, Marzena Rogalska, która swoją obecnością uświetniła to wyjątkowe spotkanie prowadzone przez dyrektorkę Adriannę Kaczmarek. Dziennikarka opowiadała m.in. o swoich sposobach na spędzanie wolnego czasu, swoich ukochanych miejscach – o Krakowie i Kazimierzu nad Wisłą. Wszystko to było okraszone dystansem do siebie i ogromnym poczuciem humoru. Po spotkaniu przyszedł czas na autografy, jednak z panią Marzeną nic nie przebiega według przyjętego scenariusza. Pisarka „rzucała” anegdotami, a uczestniczki spotkania ochoczo włączały się do rozmowy. I tak kolejna godzina upłynęła na drugim już nieformalnym spotkaniu. Wszystkim uczestnikom Nocy Bibliotek z Rawicką Biblioteką Publiczną serdecznie dziękujemy za stworzenie wyjątkowej atmosfery.

/RBP

Nasza historia

„JAK PŁYNIE ŻYCIE ZA MURAMI CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA?”

Jakie sekrety skrywał mur rawickiego więzienia? Jak wyglądała codzienność osób za nim zamkniętych? Tajemnice te postanowił odkryć dla swoich czytelników dziennikarz gazety „Ilustracja Polska”, który w numerze z 1934 r. opisał, jak żyło się „po drugiej stronie”.

„Kto nie kombinuje, w Rawiczu nie siedzi”

Mało kto zdaje sobie sprawę, że to popularne powiedzenie narodziło się... ponad 100 lat temu. Już bowiem w okresie między I i II wojną światową Rawicz kojarzył się mieszkańcom Polski głównie z położonym w samym centrum miasta zakładem karnym.

Historia rawickiego więzienia sięga jednak jeszcze odleglejszych czasów. Placówkę uruchomiono w 1820 r. w budynku klasztoru, który kilka lat wcześniej władze zaboru pruskiego odebrały Franciszkanom Braciom Mniejszych. Od samego początku więzienie owiane było ponurą sławą. „Czarna legenda” nie zniknęła wraz z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Kiedy zakład karny znalazł się w polskim systemie więziennictwa, kierowano do niego osoby, którym zasądzone 5-15 lat odsiadki za przestępstwa pospolite, skazanych na dożywocie, a także więźniów politycznych, których wymiar kary wynosił ponad 5 lat.

Niewątpliwie rawickie więzienie było jednym z największych zakładów karnych w międzywojennej Polsce. W społeczeństwie dominował negatywny obraz placówki, postrzeganej jako surowa „katorżnia”. Co ciekawe jednak, samym skazańcom wizja spędzenia wielu lat w więzieniu w Rawiczu nie jawiła się jako coś strasznego. Osoby z „półświatka” uważały, że istniały o wiele gorsze miejsca odsiadki. Niemniej, by „ocie-

plić” ogólny wizerunek więzienia, redakcja gazety „Ilustracja Polska” zdecydowała się wydać w 1934 r. materiał Reportaż o więzieniu w Rawiczu. Jak płynie życie za murami ciężkiego więzienia. W artykule nie tylko opisywano codzienność więźniów, ale także – co stanowiło największą sensację – zamieszczono zdjęcia z wnętrza legendarnego zakładu.

„Mur wesoło pomalowany”

Zdaniem autora reportażu, zakład karny w Rawiczu pozytywnie wyróżniał już sam wygląd. W przeciwieństwie do innych placówek, miał on być o wiele bardziej przyjazny dla oka, a to korzystnie wpływało na samopoczucie osadzonych. Jak zaznaczał reportażysta, spoglądający przez okno więzień „wprawdzie zobaczy wysoki, kilkumetrowy mur otaczający teren całego więzienia, ale i tak nic mu z tego powodu nie będzie, gdyż mur jest wesoło pomalowany na biało i pozwala zapomnieć, że oddziela go od tak zwanej <po tamtej stronie> wolności”.

pozytywną atmosferę w zakładzie karnym miała też tworzyć... odzież skazanych, którzy nosili „jasne, czyste, lniane ubrania (z polskiego lnu), nie noszą zaś numerów na plecach, ani nie włączają za sobą ciężkich kajdan i ponuro dzwoniących łańcuchów”. W efekcie dbałości, jaką dyrekcja rawickiej placówki przywiązywała do strony wizualnej „w ogóle niesłychanie trudno byłoby dopatrzeć się u więźniów rawickich jakiegoś przygnębienia, chęci buntu, niezadowolenia (...)”.

W więzieniu wdrożono nowoczesny jak na owe czasy system resocjalizacji opierający się na punktach (za dobre sprawowanie więźniom przyznawano plusy, natomiast za złe – minusy). Autor reportażu wychwalał efekty takiego rozwiązania. Więż-

niów do pracy nad zmianą postępowania miały dopinguować liczne przywileje idące w ślad za zebranymi plusami; przede wszystkim pozwalano im na opuszczenie więziennych murów, by umożliwić prace w ogrodzie czy hodowlę zwierząt. Innymi benefitami był dostęp do zajęć sportowych, gazet i radia. Wybrańcy mogli nawet obejrzeć przedstawienia teatralne czy seanse filmowe.

Autor reportażu przyznawał jednak, że nie w każdym przypadku system punktowy przynosił oczekiwane efekty. Jak zaznaczał, zdarzali się tacy kryminaliści, którzy nawet nie podejmowali prób poprawy. Ostatecznie zgromadzali tyle punktów ujemnych, że „nie ma czego już od czego odliczać i więzień wędruje na trzy dni do ciemnicy”.

„Uzdrowisko leczące wszelkie skrzywienia moralne”

Nie tylko nowoczesny system punktowy, ale i doskonała kadra miała wyróżniać rawickie więzienie na tle innych placówek. Jak podkreślał autor reportażu, zarówno dyrekcja, jak i strażnicy posiadali świetne wykształcenie psychologiczne oraz byli entuzjastami swojej pracy, w której „obserwują, porównują, rozumują i eksperymentują, a z udanych doświadczeń cieszą się jak dzieci”. Wyrażał on przekonanie, że nowoczesne i humanitarne poglądy kierownictwa rawickiej placówki pomogą przekształcić polskie więziennictwo w „uzdrowisko leczące wszelkie skrzywienia moralne ludzi, którzy zeszli z drogi”.

Reportażysta był też pod wrażeniem konstrukcji architektonicznej więzienia. Pozwalała ona na obserwację całego korytarza z jednego, wyznaczonego miejsca. Rozwiązanie takie sprawiało, że zakład mógł zaangażować do

dozoru mniej strażników. Warto nadmienić, że idea takiego projektowania placówek penitencjarnych była zgodna z koncepcjami sięgającymi jeszcze XIX w. (wyrażoną w postaci tzw. panoptikonu) – budować tak, by umożliwić dokładny, dogłębny i ciągły nadzór. Więźniowie mieli czuć się stale obserwowani. By spotęgować to uczucie, przy drzwiach każdej celi montowano tzw. judasza, a obok niego numer skazańca wraz z jego imieniem i nazwiskiem, a także treść wyroku skazującego.

Więzienie jak z bajki?

Czy rzeczywiście w rawickim więzieniu panowały aż tak idylliczne warunki? Czy faktycznie jego kierownictwu udało się stworzyć system idealny, z modelową ścieżką resocjalizacji skazańców oraz komfortowym standardem życia? Czy może jednak reportaż „Ilustracji Polskiej” był wyłącznie materiałem propagandowym, koloryzującym rzeczywistość? Prawda jak zwykle leży po środku.

Historycy wskazują, że codzienność w miejscowym zakładzie karnym w okresie międzywojennym nie należała do łatwych. W placówce kilkakrotnie wybuchały bunt, brutalnie tłumione przez strażników. Niektórzy skazańcy, przytłoczeni więzienną rzeczywistością, zdecydowali się na samobójstwo. Część z nich miała być doprowadzona do szaleństwa przez zupełną izolację; strażnicy utrudniali kontakty między osadzonymi, a cele były przeważnie jednoosobowe (426 na około 450). Atmosferę beznadziei potęgował... tak w y c h a l a n y w reportażu system punktowy, który w praktyce doskonale wyzyskiwali najprzebieglejsi kryminaliści.

Więźniowie, szczególnie w czasie kryzysu z lat 30. XX w., otrzymywali głodowe racje żywnościowe. Skarzyli się też na panującą wówczas znieczulicę lekarzy oraz zaniedbywanie przez nich obowiązków. Miało to prowadzić m.in. do zgonów z powodu chorób płuc. Szczególnie źle obchodzono się z więźniami politycznymi. W rawickim zakładzie więziono działaczy opozycyjnych, przedstawicieli mniejszości narodowych (m.in. Dmytro Myrona, działacza OUN, czyli organizacji, na której czele stał Stepan Bandera) oraz komunistów. Tu wyrok odsiadywał Bolesław Bierut, późniejszy prezydent komunistycznej Polski czy Marcei Nowotko, po kilkudziesięciu latach „uwieczniony” na monecie 20-złotowej. To właśnie komuniści, licznie kierowani do Rawicza, najbardziej krytykowali warunki w placówce, donosząc o fatalnych warunkach i budując czarną legendę zakładu. Wydaje się jednak, że tutejsze standardy traktowania skazańców nie odbiegały od tych panujących w innych więzieniach, a w wielu aspektach były wręcz bardziej humanitarne.

Tomasz Musielak
Pokochaj Rawicz

PIOTR KOŚCIELNY **ZŁY**

Zły to kolejna książka kryminalna Piotra Kościelnego, która tym razem przenosi nas do odległych czasów PRL, do Wrocławia prześląkniętego brudem, strachem i szarością dnia codziennego. Książki Kościelnego poruszają trudne, często brutalne i bolesne tematy, są dla mnie gwarancją dobrej lektury.

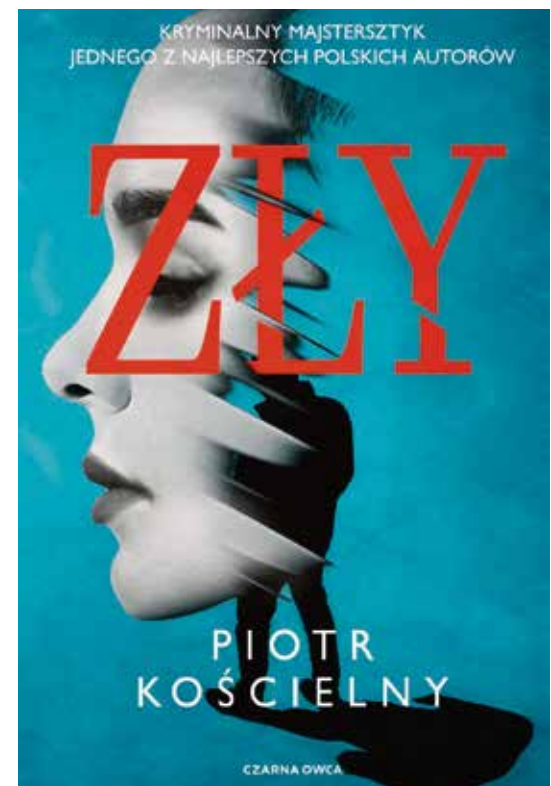
W małej podwrocławskiej wsi Świniary znika bez śladu młoda dziewczyna. Milicja prowadzi śledztwo w sprawie zaginięcia, jednak porucznik Adam Kozłowski jest przekonany, że dziewczyna została zamordowana. Tylko dwie osoby znają prawdę – Henryk Kolasa i jego przyszła teściowa. Mężczyzna, pod wpływem impulsu, pozbawił życia Anetę Sadowską i wraz z matką narzeczonej ukrył ciało. Aby uniknąć podejrzeń ze strony milicji, Kolasa w zbrodni wrabia niewinnego człowieka, który niedługo potem zostaje zatrzymany.

Kilka lat później Kolasa uderza ponownie – ginie kilka kobiet, a on wciąż pozostaje nieuchwytny. Porucznik Kozłowski jest przekonany, że za wszystkie zbrodnie odpowiada jedna osoba i że ma do czynienia z seryjnym mordercą. Czy uda mu się schwycić psychopatę? Czy winny zbrodni zostanie ukarany? Zły autorstwa Piotra Kościelnego to kolejny dowód na to, że autor jest mistrzem

w swoim gatunku. Piotr Kościelny z niezwykłą precyzją, w sposób bardzo obrazowy kreśli przed nami obraz PRL-u, ukazując jego czarną stronę, nieudolność milicji, malując rzeczywistość taką, jaką była naprawdę, bez koloryzowania.

Zły to historia, która wciągnęła mnie od pierwszych stron. Z zapartym tchem śledziłam kolejne wydarzenia, obserwowałam „pracę” milicji, mając na uwadze, że takie sytuacje, niestety, zdarzały się w rzeczywistości. Mimo iż Zły jest jedynie wytworem wyobraźni autora, to każdy, kto choć w minimalnym stopniu interesuje się historią, bądź też doskonale pamięta czasy PRL-u, wie, że w tamtych czasach tak „działały” służby. To opowieść, w której napięcie towarzyszy nam do samego końca. Mimo że od początku znamy sprawcę, prowadzone przez milicję śledztwo i poboczne wydarzenia z każdym kolejnym rozdziałem pobudzają naszą ciekawość, a chęć odłożenia książki przed poznaniem zakończenia staje się nierealna.

Idealnie oddany klimat, zimna, bezduszna atmosfera, historia, która swoim realizmem mrozi krew w żyłach, autentyczni bohaterowie i szara rzeczywistość – to wszystko składa się na kolejną, absolutnie fenomenalną powieść, którą oddał w ręce czytelników Piotr Kościelny. Zły to mocna i wstrząsająca opowieść, która wzbudzi w czy-

telniku całą gamę emocji. Tym razem autor nie raczy nas brutalnymi i przerażającymi opisami zbrodni, jednak ukazanie czasów PRL-u i działań milicji szokuje i pozostawia czytelnika z wieloma pytaniami oraz refleksją.

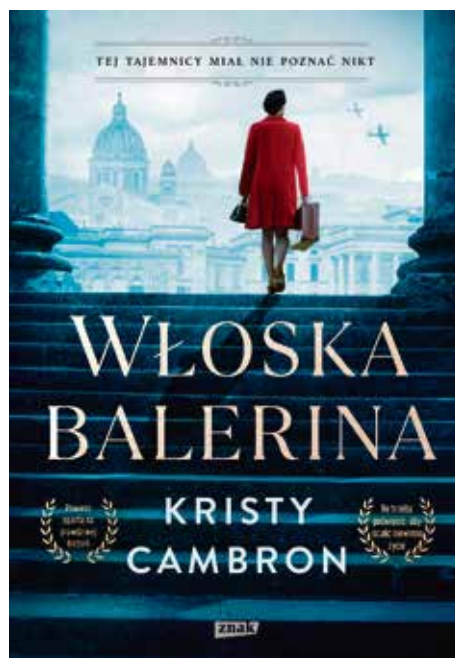
Polecam, Maria K.

CAMBRON KRISTY **WŁOSKA BALERINA**

Kristy Cambron zabiera nas do Włoch, by poznać historię włoskiej Żydówki uratowanej podczas II wojny światowej. Jest to dobrze napisana powieść historyczna, w której ukrytych jest wiele faktów.

Włoska balerina to opowieść o ludziach, którzy wykazali się ogromną odwagą, w chwili zagrożenia życia poświęcili się dla innych. Odnaleźli isierki nadziei w chwili zwątpienia. Stali się bohaterami, ostoją, przyjaciółmi i partnerami w trudnych chwilach. Połączyła ich przeszłość, tajemnica i miłość. Książka przedstawia losy kobiety, która pomimo swoich marzeń, bardzo chce nieść pomoc innym ludziom. Wie, że to, co ją spotka, może być ciężkie do przeżycia, jednak jej wewnętrzny głos popycha ją, by wstąpiła do wojska. Mimo iż sama zastanawiała się kim mogłaby tam być, los i tak przesądził za nią.

Urzekająca w swej prostocie, a przy tym dająca wiarę w ludzi, którzy postawieni w sytuacji ekstre-

malnej wybierają dobro i przyzwoitość. Zachęcam do czytania, jeśli chcecie poznać historię rodziny Colemanów i dowiedzieć się, jakie tajemnice skrywa mała walizeczka w wisienuki.

Aurelia M.

KATARZYNA KOWALEWSKA **ZAWÓD SPADKOBIERCA**

Zawód Spadkobierca to humorystyczna powieść, w której powiedzenie „nie ma łatwo lekko żyć” sprawdza się w stu procentach. Maciek musi pokonać wiele przeciwności losu, aby nie musieć pracować. Główny bohater ma wieczne problemy finansowe.

Katarzyna Kowalewska wywiązała się z napisania takiej właśnie historii więcej niż wzorowo, dzięki czemu czytelnicy otrzymują doskonałą wprost dawkę humoru i dorównującą mu fabułę, wciągającą bezpowrotnie aż do samego finału i to jakiego. Jeżeli lubicie śmiech, nieprzewidywalne zwroty akcji oraz postacie całkowicie nieszablonowe, nieginące w tłumie, które zawsze i wszędzie potrafiące wpaść w kłopoty i z nich wykaraskać się w całkowicie nowatorski sposób, to *Zawód Spadkobierca* z pewnością będzie dla Was.

Co mnie najbardziej uwiodło w tej książce, to język – plastyczny i kolorowy. Jest napisana genialnym stylem, pełna absurdu i humoru, odniesień

do popkultury, które mogą pamiętać dinozaury w moim wieku. Jedynym minusem jest to, że książka kończy się za szybko.

Polecam, Aurelia M.

WSPOMNIENIA WIARUSA ŻOŁNIERSKA PRZYJAŹŃ

39 lat – tyle upłynęło od momentu, kiedy pierwszy raz przekroczyliśmy bramę JW 1431 w Rawiczu. Minęło prawie pół życia i wiele się wydarzyło, wychowaliśmy dzieci, przechorowaliśmy niejednego dzień, mamy wnuki, pożegnaliśmy niejednego Wiarusa. Jedno, co się nie zmieniło, to nasza przyjaźń. Mamy za sobą szóste już spotkanie, które nazywamy MANEWRAMI.

Jak było? Jak zwykle bez pudła i tu by można zakończyć, ale... od ostatnich manewrów minął rok i odeszło na wieczny spoczynek trzech naszych Wiarusów, więc siłą rzeczy - spotkanie było mocno nostalgiczne. Niemniej jednak program manewrów jak co roku okazał się napięty i interesujący. My, którzy do Rawicza przyjechaliśmy na dwa lata, zastaliśmy nieco smutne i szare miasto, w którym na próżno było szukać czegoś pozytywnego, ale takie to były

czasy - jesienią 1985. Teraz natomiast widzimy miasto uśmiechniętych ludzi, z radością pozdrawiających się na ulicy. Miasto kolorowe, czyste, miłe i otwarte. Zmiany, których dokonują mieszkańcy Rawicza, są imponujące i na wskroś europejskie.

Odwiedziliśmy nasz dawny poligon i... opadły nam szczęki. Zostaliśmy zaproszeni przez Bractwo Kurkowe na ich zawody strzeleckie i spotkaliśmy się z bardzo ciepłym przyjęciem.

Ktoś zapyta, dlaczego tak często spotykamy się w Rawiczu. To proste - dla tego wszystkiego, co wyżej opisałem. Ogromne podziękowania dla Jarka Pawlaka, który to wszystko organizuje, dla naszych dowódców - Leszka Stoińskiego i Zenona Pludry - za czas, który zawsze dla nas mają, władzom Rawicza za upominki i wszystkim „Rawiczokom”, że tak dbają o swoje miasto, które i dla nas stało się już dawno temu naszym drugim miastem rodzinnym. Nie byłibyśmy sobą, gdybyśmy nie planowali manewrów w 2025 roku. Odbędą się!

WIARUS
Tomasz Komorowski

STWOLNO – NAJSTARSZA WIEŚ NA TERENIE CENTRALNOCHAZACKIM

Najstarsza nazwa wsi to Skwolno. Pierwsze wzmianki o Stwolnie pochodzą z roku 1271. Wieś ta, a także Słupia Kapitulna, płaciły daninę na rzecz arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Dawne Stwolno znajdowało się na brzegu ogromnych borów, które się rozpościerały daleko na południe, aż poza Barycz.

Dopiero w XVI wieku (1580 r.) na południe od Stwolna na wyrębisku leśnym powstała Zielona Wieś, a potem - co pewien czas - inne wioski. Zakładała je nie ludność miejscowa, lecz napływowa - z północnego Śląska. Tak więc Stwolno nie powstało jako wieś chazacka, lecz stało się nią poprzez sąsiedztwo z Chazakami oraz przynależność do tej samej parafii kościelnej - początkowo w Czestramie - Golejewku, a potem w Zielonej Wsi. W połowie XV w. Stwolno liczyło 71 mieszkańców, w 1510 roku 149, w latach 1578-1580 - 57,

w 1631 r. 106, w latach 1673-1676 - 114, w 1789 r. 146 osób. Zmiany w liczbie ludności spowodowane były wojnami i morderczym powietrzem. Aktualnie (22.10.2024 r.) Stwolno liczy 193 mieszkańców.

Stwolno jest znane z powołań kapłańskich i zakonnych. Księdzem został Hieronim Kowalski, urodzony w Stwolnie w 1945 r. Mszę prymicyjną odprawił w Zielonej Wsi 24 maja 1971 r. W wiosce Uciechowo przyczynił się do budowy nowego kościoła. Zmarł przedwcześnie. Były też powołania zakonne. W 1925 r. do zakonu ze Stwolna wstąpiła Katarzyna Nowak (imię zakonne s. Wojciecha) i Stanisława Janik (s. Melania).

Stanisław Jędraś

Bezpłatna wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego dla mieszkańców gminy Rawicz

Centrum Usług Społecznych w Rawiczu zaprasza osoby powyżej 60 roku życia i osoby z niepełnosprawnościami do bezpłatnego użyczenia i użytkowania sprzętu specjalistycznego i pomocy medycznych.

Wypożyczalnia mieści się w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Rawiczu przy ul. Ignacego Buszy 5.

W ramach Wypożyczalni seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami mogą nieodpłatnie skorzystać ze sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy medycznych.

Wypożyczamy następujący sprzęt rehabilitacyjny i pomoce medyczne:

- łóżko rehabilitacyjne elektryczne,
- balkonik/podpórka, balkonik do chodzenia,
- wózek inwalidzki, wózek inwalidzki elektryczny,
- rotary do chodzenia,
- materac przeciwoleżynowy,
- laska/czworonóg,
- kule łokciowe,
- tablica do ćwiczeń manualnych,
- poduszka przeciw odleży nowa,
- poduszka ortopedyczna rogala,
- rower stacjonarny,
- drabinki przytóżkowe,
- steper,
- linki do ćwiczeń wspomaganých,
- schodolaz,
- rower trójkołowy,
- szyna/rampa podjazdowa,
- pionizator.

W sprawie uzyskania informacji prosimy o kontakt:

Koordinator Indywidualnych Planów Usług Społecznych
Wojciech Bawolski
tel. 65 546 10 02

w godz. 7.00-15.00 od poniedziałku do piątku

PRZYDATNE KONTAKTY

Numer ratunkowy: 112
 Pogotowie ratunkowe: 999
 Policja: 997
 Straż pożarna: 998
 Zarządzanie kryzysowe: 616 49 88 (wew. 444)

Zgłoszenie awarii lub zdarzenia: 518 778 535
 zgloszenia@rawicz.eu
 FB/Messenger: Zgłoszenia Rawicz

Awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (ZWiK): 994 / 65 546 10 59
 Awarie systemu ciepłowniczego (ZEC) - z wyjątkiem awarii wewnątrz instalacji: 696 576 725
 Zakład Usług Komunalnych: 65 545 28 66

Strefa parkowania / awaria parko-
 matu lub problem z wykupieniem
 biletu: 532 791 627/65 616 49 84 (wew. 454)

Zgłoszenie rannego zwierzęcia: 508 939 115 (schronisko), 501 537 100 (weterynarz)

Urząd Miejski Gminy Rawicz: 65 616 49 80
 skrzynka ePUAP: /umgrawicz/SkrytkaESP
 Wsparcie dla przedsiębiorców: 65 616 49 88 (wew. 409)
 Sprawy przedszkoli i szkół podstawowych: 65 616 49 85
 Oferta wynajmu świetlic wiejskich: 65 616 49 88 (wew. 500)

Rawicka Biblioteka Publiczna: 65 616 49 20

Dom Kultury: 65 546 10 16,
 500 746 436 (sekretariat),
 65 546 76 36 (dział organizacji imprez),
 65 546 70 16 (kadry, bilety)

Ośrodek Sportu i Rekreacji: 65 546 26 36

Muzeum Ziemi Rawickiej: 65 545 35 75

Informacja Turystyczna i Kulturalna: 65 545 35 75
 Telefon bezpieczeństwa dla tury-
 stów zagranicznych: 608 599 999, 22 278 77 77

SP ZOZ Centrum Rehabilitacji Medy-
 cycznej i Ośrodek Osób Niepełno-
 sprawnych / rejestracja pacjentów: 65 545 44 02, 508 641 124

Środowiskowy Dom Samopomocy: 65 546 11 36

Centrum Usług Społecznych (CUS): 65 545 40 37
 CUS / Biuro Obsługi Mieszkańca: 65 546 64 94
 CUS / Koordynatorzy indywidual-
 nych planów usług społecznych: 65 546 10 02

Placówka wsparcia dziennego dla dzieci: 506 684 267

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: 506 684 267

Punkt profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego: 535 519 905

Dom Dziennego Pobytu: 453 018 950

Punkt Wsparcia Seniora: 571 605 766

Lokalne Centrum Wolontariatu: 571 605 767

Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej: 519 518 582

JUBILEUSZOWY RAWICKI FESTIWAL TEATRALNY

im. Krystyny Szankiewicz

DOM KULTURY W RAWICZU 5 października - 1 grudnia 2024

5
PAŹDZIERNIKA
SOBOTA

godz. 19:00 - sala widowiskowa
SPEKTAKL KOMEDIOWY
"TO TYLKO BOTOKS"

Występuje (wymienienie):
 Działek - Aneta Góra-Aspelt-Bernicki / Doris Ziemniak
 Włady - Aneta Kania / Magdalena Wójcik / Magdalena Garcia
 King - Ewelina Rubin-Hosonowska / Agnieszka Kozłowska-Peja / Róża Szajda
 Eli - Katarzyna Gadoła-Zasadowska / Jakub Nuzar
 Lora - Maja Bogdanowska / Krzysztof Blich
 Gura - Jacek Bielecki / Jacek Popczyński / Zdzisław Szumski
 Słab - Tomasz Chwałkowski / Rafał Kuczyński

6
PAŹDZIERNIKA
NIEDZIELA

godz. 16:00 - sala widowiskowa
"PALCE LIZAC, CZYLI WYBUCHOWY DESER"

Występuje
WIKTORIA ŚWIAT / KLAUDIA KLEINA
DAWID CHYBAŁSKI / WOJTEK WERESNIAK, ANTONI ROT

12
PAŹDZIERNIKA
SOBOTA

godz. 19:00 - sala widowiskowa
"MÓJ TATA SIĘ ŻENI"

Mam Teatr
 Występuje:
ALEKSANDER MIKOŁAJCZAK
MARZANNA GRAFF
JOANNA MIKOŁAJCZAK

20
PAŹDZIERNIKA
PIĄTEK

godz. 18:00 - sala widowiskowa
"PANIE WASOWSKI, PANIE PRZYBORA, JUŻ WRACAĆ PORA"

Miejski Ośrodek Kultury w Głogowie
 Występuje:
DOROTA DROZD, BARTŁOMIEJ ADAMCZAK,
MARIUSZ SZABAN, DOMINIKA ŻĘŁTKOWSKI

25
PAŹDZIERNIKA
PIĄTEK

godz. 19:00 - sala widowiskowa
"WYJŚCIE AWARYJNE - oddam kochankę w dobre ręce"

Odeon Impresariat
 Występuje:
ILGA BORYS,
KATARZYNA KWIAKOWSKA / EDYTA HERBIS
TOMASZ CIACHOROWSKI, RAFAŁ CIESZYŃSKI, DARIUSZ KUBIEN

3
LISTOPADA
NIEDZIELA

godz. 18:00 - sala widowiskowa
"SPRÓBUJMY JESZCZE RAZ"

Produkcja: Joanna Cywińska
 Występuje:
LUCYNA MALEC, MAREK SIUDYM

7
LISTOPADA
CZWARTEK

godz. 18:00 - sala widowiskowa
"MAKBE"

TEATR DECEM TOYS Domu Kultury w Rawiczu
 Występuje:
JAN WARSZCZAK, AGATA WARDZIŃSKA, JULIA BIELECKA,
STYLA SZCZĘCIEL, ANNA JALOSKA, JACEK BOWCZEK,
NIKOLAJ GIEZCZAK, WERONIKA WOLNA, ANNA SKOBIERZ, ANNA,
TYMA SHELTA, JACIK KUCZYŃSKI

9
LISTOPADA
SOBOTA

godz. 19:00 - sala widowiskowa
"APETYT NA CZERESNIĘ"

Agencja Artystyczna C.D.N
 Występuje:
MARIA NIKLIŃSKA
RAFAŁ OLBRYCHSKI
 Przy fortepianie: **LENA LEDOFF**

14
LISTOPADA
CZWARTEK

godz. 19:00 - sala widowiskowa
"MIŁOŚĆ I POLITYKA"

KOMEDIA TEATRALNA PIERRE' A SALUILLA
 Występuje:
MELANIA GRZESIEWICZ/MARYSIA WIECZOREK,
ANNA OBERG, MARIUSZ DRZEŹEK / JACEK KOPCZYŃSKI
ŁUKASZ NOWICKI, KRYSZTIAN WIECZOREK

17
LISTOPADA
NIEDZIELA

godz. 16:00 - sala widowiskowa
"SZELMOSTWA LISA WITALISA"

TEATR SKENE
 Występuje:
EDYTA TORHAN, GRZEGORZ CIĄGARDŁAK,
DARIUSZ BŁĄŻEWSKI, TOMASZ SOBČZAK

23
LISTOPADA
SOBOTA

godz. 19:00 - sala widowiskowa
MONIKA DRYL W RECITALU...

"ZIELONO MI"

RAWICKA PREMIERA

28
LISTOPADA
CZWARTEK

godz. 19:00 - sala widowiskowa
"JUTRO BĘDZIE FUTRO"

DOM, ODON IMPRESARIAT, DOM KULTURY W RAWICZU
 Występuje:
KAROLINA NOWAKOWSKA,
BELLA OLEJNIK, AGNIESZKA KOCZDROWSKA,
MAGDA TURCZENIEWICZ, MAREK WŁODARCZYK,
WOJCIECH BŁĄCII, TOMASZ OŚWIECIŃSKI,
KAZIM MAZUR

1
GRUDNIA
NIEDZIELA

godz. 18:00 - sala widowiskowa
"L'ARTE/ SZTUKA... (nie) dostępna"

FUNDACJA TEATR SCENA POCZEKAŁNIA, TEATR MIEJSKI W LESZNIE
 Występuje:
AGNIESZKA CASTELLANOS - PAWLAK, ANNA HABA,
IZABELA NOSZCZYK

GALA

WIĘCZĄCA 10. EDYCJE FESTIWALU
Z NIESPODZIANKA
 WRĘCZENIE ZŁOTEJ, SREBRNEJ, BRĄZOWEJ MASKI
 ORAZ MASKI WIODĄCEJ WYGRY ZA NAJLEPSZY SPEKTAKL
LOSOWANIE NAGROD WŚRÓD PUBLICZNOŚCI

IMPREZY TOWARZYSZĄCE

- 4 października (piątek) godz. 19:00 - sala kameralna
KONCERT DOROTY KUZIELI
LAUREATKI FESTIWALU ARTYSTYCZNEGO „JEWANGA 2024”
WSTĘP WOLNY
- 18 października (piątek) godz. 18:00 - Galeria Sala Pielcewa
WYKONAZ WYSTĄPIY
SZYMON ZWOLIŃSKI „POTENCJAŁ ŻŁA W PIĘKNE”
WSTĘP WOLNY
- 15 listopada (piątek) godz. 18:00 - Galeria Sala Pielcewa
WYKONAZ WYSTĄPIY
WŁODZIMIERZA JEJBRZEJCZAKA

---

29 listopada godz. 18:00 (piątek) - Galeria Sala Pielcewa
WERNISŻ WYSTAWY FOTOPERFORMEJ CZERNIWI KOLA PLASTYCZNEGO DŁA DOKOŁEK DŁE „DZIECINA 2024”

1 grudnia (niedziela) - II część Gali wieńczącej 10. EDYCJE FESTIWALU
KONCERT ZUZY WISNIEWSKIEJ
 LAUREATKI FESTIWALU ARTYSTYCZNEGO „JEWANGA 2024”

MOŻLIWOŚĆ REZERWACJI POD NUMEREM TELEFONU: 503 686 153 (REZERWACJA WAŻNA 7 DNI)

PODŁAS WYDARZENIA PRÓWADZONA BĘDZIE DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA/ FILMOWA